

22. Upozornenie prokurátora

PREDKLADÁ: Ing. arch. Igor Hianik, primátor mesta Pezinok
SPRACOVALA: Mgr. Katarína Bálintová, právnička MsÚ v Pezinku

UZNESENIE MsZ č. 1-...../2020

Mestské zastupiteľstvo v Pezinku
v zmysle § 29 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov
berie na vedomie

informáciu o doručení upozornenia prokurátora podľa § 28 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov vo veci odchodu hlavnej kontrolórky na materskú dovolenku

Dôvodová správa:

Dňa 10.06.2020 bolo mestu Pezinok doručené upozornenie prokurátora podľa § 28 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov vo veci odchodu hlavnej kontrolórky na materskú dovolenku.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Pezinok po preskúmaní spisového materiálu vzťahujúceho sa k ustanoveniu Ing. Anny Taškárovej (rod. Sobotovej) do funkcie hlavného kontrolóra mesta Pezinok a jej odchodu na materskú dovolenku, v upozornení okrem iného uviedla, že: *z dôvodu čerpania materskej dovolenky hlavná kontrolórka mesta Pezinok Ing. Anna Taškárová, PhD., dňa 03.12.2019 vydala Poverenie na vykonanie kontrol v roku 2020, ktorým poverila Mgr. Renátu Fabiankovičovú, zamestnankyňu Útvaru hlavnej kontrolórky mesta Pezinok, na vykonanie niekoľkých kontrol. Súčasne hlavná kontrolórka mesta Pezinok Ing. Anna Taškárová, PhD., dňa 03.12.2019 vydala Poverenie na vykonanie kontrol mimo plánu kontrolnej činnosti v roku 2020 zo dňa 03.12.2019, ktorým poverila Mgr. Renátu Fabiankovičovú, zamestnankyňu Útvaru hlavnej kontrolórky mesta Pezinok.*

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon o obecnom zriadení“) hlavného kontrolóra volí a odvoláva obecné zastupiteľstvo.

Zákonná úprava procesu voľby hlavného kontrolóra jednoznačne indikuje nezastupiteľnosť tejto fyzickej osoby nielen čo sa týka jeho právomocí, ale predovšetkým vo vzťahu k zodpovednosti hlavného kontrolóra za výkon jemu prislúchajúcej kontroly.

Prokurátorka má za to, že vydaním vyššie uvedených poverení hlavnej kontrolórky z 03.12.2019 došlo k presunu jej vlastných kompetencií a úloh v oblasti kontroly na zamestnankyňu Útvaru hlavnej kontrolórky mesta Pezinok, pričom týmto spôsobom bola vyriešená situácia v súvislosti s jej odchodom na materskú dovolenku, počínajúc dňom 04.12.2019.

Za horeopísaných okolností považovala prokurátorka za nutné zdôrazniť, že z dôvodu čerpania materskej dovolenky fyzickej osoby zvolenej do funkcie hlavného kontrolóra mesta Pezinok a zjavnej nezákonnosti postupu spočívajúceho v poverení inej fyzickej osoby na plnenie úloh výhradne prináležiacich hlavnému kontrolórovi v súčasnosti funkcia hlavného kontrolóra mesta Pezinok nie je vykonávaná, čo považuje za závažné narušenie fungovania mesta Pezinok ako samosprávneho subjektu. Akcentovala potrebu okamžitej nápravy takéhoto stavu.

Nad rámec vyššie uvedeného podotkla, že obecné zastupiteľstvo má v zmysle § 15 zákona o obecnom zriadení možnosť zriaďovať aj vlastné kontrolné orgány, odlišné od osoby hlavného kontrolóra. Poukázala na paralelu medzi zodpovednosťou hlavného kontrolóra obecnému zastupiteľstvu a povahou takýchto ad hoc orgánov ako komisií zložených z poslancov obecného zastupiteľstva - v dôsledku voľby takéhoto riešenia vzniknutej situácie by teda nedošlo k vychýleniu rovnováhy medzi jednotlivými orgánmi obce tak, ako ju ustanovuje zákon o obecnom zriadení.

Prokurátorka na základe podaného upozornenia navrhla:

- 1. bezodkladne oboznámiť s obsahom upozornenia prokurátora poslancov Mestského zastupiteľstva mesta Pezinok,*
- 2. prijať opatrenia za účelom odstránenia zisteného stavu, ktorý je zjavne v rozpore so zákonom,*
- 3. prijať opatrenia, aby v budúcnosti k takýmto porušeniam zákonnosti nedochádzalo,*
- 4. informovať ma o prijatých opatreniach a to v lehote najneskôr do 30 dní od doručenia tohto upozornenia.*

V zmysle návrhu prokurátorky je upozornenie prokurátorky predložené poslancom Mestského zastupiteľstva mesta Pezinok na oboznámenie.

Celé znenie upozornenia prokurátora tvorí prílohu tohto materiálu.

Prílohy:

1. Upozornenie prokurátora

Spracoval dňa 15.06.2020

Mgr. Katarína Bálintová, právnik MsÚ v Pezinku

OKRESNÁ PROKURATÚRA PEZINOK
Šenkvičná cesta 5, 902 01 Pezinok

Pd 30/20/1107-5

V Pezinku, dňa 09.06. 2020

Mesto Pezinok
Mestský úrad
Radničné námestie 7
902 14 Pezinok

MESTSKÝ ÚRAD PEZINOK	
Došlo:	10. 06. 2020
Číslo: 16/20,1	Pril.:
Odbor: PHSU	Ukl. zn.:

Vec: Postup mesta Pezinok vo veci odchodu hlavnej kontrolórky na materskú dovolenku -
- **upozornenie prokurátora** podľa § 28 odseku 1 zákona číslo 153/2001 Z.z.
o prokuratúre v znení neskorších právnych predpisov

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Pezinok preskúmala predložený spisový materiál mesta Pezinok vzťahujúci sa k ustanoveniu Ing. Anny Taškárovej (rod. Sobotovej) do funkcie hlavného kontrolóra mesta Pezinok a spisový materiál vzťahujúci sa k plneniu uznesenia Mestského zastupiteľstva mesta Pezinok č. 1-139/2019 zo dňa 28.11.2019, ktorým bolo Mestskému úradu Pezinok uložené spracovať písomné stanovisko pre riešenie odchodu hlavnej kontrolórky na materskú dovolenku, pričom zistila nasledovný skutkový stav:

Ing. Anna Taškárová, PhD., bola za hlavnú kontrolórku mesta Pezinok zvolená uznesením Mestského zastupiteľstva mesta Pezinok č. 168/2017 zo dňa 28.09.2017, a to nadpolovičnou väčšinou všetkých poslancov mestského zastupiteľstva. Následne, v súvislosti s odchodom na materskú dovolenku menovanej a z dôvodu zabezpečenia plnenia jej funkcie počas čerpania tejto dovolenky, Mestské zastupiteľstvo mesta Pezinok dňa 28.11.2019 prijalo uznesenie č. 1-139/2019, ktorým bolo Mestskému úradu Pezinok uložené spracovať písomné stanovisko pre riešenie danej situácie.

Z dôvodu čerpania materskej dovolenky hlavná kontrolórka mesta Pezinok Ing. Anna Taškárová, PhD., dňa 03.12.2019 vydala Poverenie na vykonanie kontrol v roku 2020, ktorým poverila Mgr. Renátu Fabiankovičovú, zamestnankyňu Útvaru hlavnej kontrolórky mesta Pezinok, na vykonanie kontroly plnenia zmluvných podmienok za obdobie IV.Q 2019 a vyúčtovanie hospodárenia v LESY SR, š.p., OZ Smolenice za obdobie roku 2019, ďalej na vykonanie kontroly dohôd o finančnej pomoci z účelových finančných prostriedkov pre oblasti sociálnej pomoci, kultúry a športu z rozpočtu Mesta Pezinok za rok 2019, ďalej kontroly plnenia zmluvných podmienok za obdobie I. Q 2020, II. Q 2020, III. Q 2020, IV. Q 2020 a vyúčtovanie hospodárenia v LESY SR, š.p., OZ Smolenice za obdobie roku 2020, ďalej kontroly plnenia uznesení za II. polrok 2019, ako aj uznesení za I. a II. polrok 2020.

Súčasne hlavná kontrolórka mesta Pezinok Ing. Anna Taškárová, PhD., dňa 03.12.2019 vydala Poverenie na vykonanie kontrol mimo plánu kontrolnej činnosti v roku 2020 zo dňa 03.12.2019, ktorým poverila Mgr. Renátu Fabiankovičovú, zamestnankyňu

OKRESNÁ PROKURATÚRA PEZINOK

Šenkvickej cesta 5, 902 01 Pezinok

Útvaru hlavnej kontrolórky mesta Pezinok, na vykonanie kontroly v Zariadení opatrovateľskej služby na Komenského ulici v Pezinku, ďalej v Centre voľného času na Mladobošlavskej ulici v Pezinku, ďalej na základných školách v meste Pezinok (ZŠ Bielenisko, ZŠ Kupeckého, ZŠ Fándlyho a ZŠ a MŠ Orešie), ďalej na materských školách v meste Pezinok (MŠ Bystrická, MŠ gen. Pelníka, MŠ Svätoplukova, MŠ Vajanského, MŠ Za hradbami, MŠ Záhradná) a v nocľahárni na Bratislavskej 22 v Pezinku.

Vydaním vyššie uvedených poverení hlavnej kontrolórky z 03.12.2019 došlo k presunu jej vlastných kompetencií a úloh v oblasti kontroly na zamestnankyňu Útvaru hlavnej kontrolórky mesta Pezinok, pričom týmto spôsobom bola vyriešená situácia v súvislosti s jej odchodom na materskú dovolenku, počínajúc dňom

Podľa § 15 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon o obecnom zriadení“) obecné zastupiteľstvo môže zriaďovať komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Komisie sú zložené z poslancov a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo. Členovi komisie, ktorý nie je poslanec, možno poskytnúť odmenu v kalendárnom roku najviac jednu polovicu mesačného platu starostu bez zvýšenia podľa príslušnej platovej skupiny; to sa vzťahuje aj na člena výboru mestskej časti, ktorý nie je poslanec.

Podľa § 18 ods. 1 zákona o obecnom zriadení hlavného kontrolóra volí a odvoláva obecné zastupiteľstvo. Hlavný kontrolór je zamestnancom obce a ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na neho všetky práva a povinnosti ostatného vedúceho zamestnanca podľa osobitného predpisu. Hlavný kontrolór nesmie bez súhlasu obecného zastupiteľstva podnikat' alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť a byť členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť. Toto obmedzenie sa nevzťahuje na vedeckú činnosť, pedagogickú činnosť, lektorskú činnosť, prednášateľskú činnosť, prekladateľskú činnosť, publicistickú činnosť, literárnu alebo umeleckú činnosť a na správu vlastného majetku alebo správu majetku svojich maloletých detí. Kontrolnú činnosť vykonáva nezávisle a nestranne v súlade so základnými pravidlami kontrolnej činnosti.

Podľa § 18d ods. 1 zákona o obecnom zriadení kontrolnou činnosťou sa rozumie kontrola zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami obce, ako aj s majetkom, ktorý obec užíva podľa osobitných predpisov, kontrola príjmov, výdavkov a finančných operácií obce, kontrola vybavovania sťažností a petícií, kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane nariadení obce, kontrola plnenia uznesení obecného zastupiteľstva, kontrola dodržiavania interných predpisov obce a kontrola plnenia ďalších úloh ustanovených osobitnými predpismi.

Podľa § 18f ods. 1 zákona o obecnom zriadení hlavný kontrolór

- a) vykonáva kontrolu v rozsahu ustanovení § 18d,
- b) predkladá obecnému zastupiteľstvu raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti, ktorý musí byť najneskôr 15 dní pred prerokovaním v zastupiteľstve zverejnený spôsobom v obci obvyklým,

OKRESNÁ PROKURATÚRA PEZINOK

Šenkvičná cesta 5, 902 01 Pezinok

- c) vypracúva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu obce a k návrhu záverečného účtu obce pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve,
- d) predkladá správu o výsledkoch kontroly priamo obecnému zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí,
- e) predkladá obecnému zastupiteľstvu najmenej raz ročne správu o kontrolnej činnosti, a to do 60 dní po uplynutí kalendárneho roku,
- f) spolupracuje so štátnymi orgánmi vo veciach kontroly hospodárenia s prostriedkami pridelenými obci zo štátneho rozpočtu alebo zo štrukturálnych fondov Európskej únie,
- g) vybavuje sťažnosti, ak tak ustanovuje štatút obce,
- h) je povinný vykonať kontrolu, ak ho o to požiada obecné zastupiteľstvo alebo starosta, ak vec neznesie odklad,
- i) plní ďalšie úlohy ustanovené osobitným zákonom.

Podľa § 18f ods. 2 zákona o obecnom zriadení hlavný kontrolór sa zúčastňuje na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a obecnej rady s hlasom poradným; môže sa zúčastňovať aj na zasadnutiach komisií zriadených obecným zastupiteľstvom.

Podľa § 18f ods. 3 zákona o obecnom zriadení hlavný kontrolór je oprávnený nahliadať do dokladov, ako aj do iných dokumentov v rozsahu kontrolnej činnosti podľa § 18d.

Podľa § 18f ods. 4 zákona o obecnom zriadení hlavný kontrolór je povinný na požiadanie bezodkladne sprístupniť výsledky kontrol poslancom alebo starostovi.

Podľa § 18g ods. 1 zákona o obecnom zriadení obec si môže zriadiť útvar hlavného kontrolóra, ktorý je súčasťou obecného úradu.

Podľa § 18g ods. 2 zákona o obecnom zriadení útvar hlavného kontrolóra riadi a za jeho činnosť zodpovedá hlavný kontrolór.

Podľa § 18g ods. 3 zákona o obecnom zriadení útvar hlavného kontrolóra zabezpečuje odborné, administratívne a organizačné veci súvisiace s plnením úloh hlavného kontrolóra.

V kontexte horeuvedených ustanovení zákona o obecnom zriadení hlavný kontrolór má medzi zamestnancami obce špecifické postavenie, a to jednak z hľadiska spôsobu jeho výberu a voľby (obecným zastupiteľstvom), ako aj z hľadiska jeho kontrolných právomocí. Popri prípadných fakultatívnych orgánoch obce (kontrolné komisie, resp. iné kontrolné orgány, ak sú kreované) predstavuje hlavný kontrolór obligatórny subjekt, ktorý zo zákona má právomoc realizovať kontrolu obecných vecí v rozsahu podľa § 18d zákona o obecnom zriadení. Zo znenia horeuvedených ustanovení zákona o obecnom zriadení vyplýva, že sa jedná o subjekt jedinečný a teda nezastupiteľný (iného zamestnanca obce nevynímajúc). Uvedené možno konštatovať jednak s ohľadom na zákonom presne opísaný spôsob voľby konkrétnej fyzickej osoby spĺňajúcej konkrétne zákonom vymedzené predpoklady ako hlavného kontrolóra obce (čo by v prípade zastupiteľnosti tejto osoby postrádalo akýkoľvek význam, nakoľko zvolený hlavný kontrolór by sa mohol dať kýmkoľvek zastupovať) a ďalej aj s ohľadom na konkrétne vymedzený rozsah právomocí hlavného kontrolóra (v rámci

OKRESNÁ PROKURATÚRA PEZINOK

Šenkvičná cesta 5, 902 01 Pezinok

ktorého zákonodarca neumožňuje hlavnému kontrolórovi poveriť zastupovaním svojej osoby iný subjekt).

V zmysle ustanovenia §18g ods. 3 zákona o obecnom zriadení útvár hlavného kontrolóra zabezpečuje **odborné, administratívne a organizačné** veci súvisiace s plnením úloh hlavného kontrolóra. Tu je potrebné dôsledne rozlišovať medzi zaobstaraním podkladov na kontrolu, ich predbežnou analýzou alebo vypracovaním stanovísk (ktoré však v konečnom dôsledku musia byť opätovne vyhodnotené samotným kontrolórom), t.j. „úradníckou“ alebo „administratívnu“ činnosťou, a realizáciou samotnej kontrolnej činnosti ako takej, spočívajúcou v preverení týchto stanovísk, prezentácii zistených výsledkov obecnému zastupiteľstvu a prebratíu zodpovednosti za plnenie vlastných zákonných povinností hlavným kontrolórom. Útvár hlavného kontrolóra je úradom zriadeným práve na administratívne odbremenenie osoby hlavného kontrolóra, uľahčenie plnenia jeho zákonných povinností a celkové zefektívnenie jeho vlastnej kontrolnej činnosti – žiadny zo zamestnancov nemôže (čo sa týka povahy jeho pracovných povinností) hlavného kontrolóra v tomto smere nahradiť, a to ani na základe žiadosti/poverenia samotného hlavného kontrolóra. Ten môže jemu podriadených zamestnancov útvaru hlavného kontrolóra maximálne inštruovať ohľadom vypracovania pokladov predbežnej povahy, čo však nijak nemá ovplyvniť jeho povinnosť následne aj na základe týchto predbežných podkladov realizovať vlastnú kontrolnú činnosť.

Zákonná úprava procesu voľby hlavného kontrolóra jednoznačne indikuje nezastupiteľnosť tejto fyzickej osoby nielen čo sa týka jeho právomocí, ale predovšetkým vo vzťahu k zodpovednosti hlavného kontrolóra za výkon jemu prislúchajúcej kontrolnej činnosti. Je absurdné, aby právnou zodpovednosť za realizáciu kontrolnej činnosti, jej výsledky a plnenie povinností zákonom zverených konkrétnej fyzickej osobe, bolo možné svojvoľne previesť na inú fyzickú osobu (alebo akýkoľvek iný subjekt), a to bez existencie zákonného ustanovenia takýto prenos explicitne umožňujúceho. Samotná neexistencia právnej normy, ktorá by obdobný proces upravovala, jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností popiera legitimitu delegácie právomocí prislúchajúcich hlavnému kontrolórovi na ktoréhokoľvek zo zamestnancov obce (resp. iného subjektu). Uvedené vytvára predpoklad absurdnej situácie, kedy by namiesto jednoznačnej zodpovednosti hlavného kontrolóra za plnenie jeho exkluzívnych zákonných povinností došlo k výkonu kontrolnej činnosti osobou, ktorá by nemusela ani len spĺňať odborné predpoklady na uchádzanie sa o funkciu hlavného kontrolóra a na riadny výkon kontrolnej činnosti.

Za horeopísaných okolností považujem za nutné zdôrazniť, že z dôvodu čerpania materskej dovolenky fyzickej osoby zvolenej do funkcie hlavného kontrolóra mesta Pezinok a zjavnej nezákonnosti postupu spočívajúceho v poverení inej fyzickej osoby na plnenie úloh výhradne prináležiacich hlavnému kontrolórovi v súčasnosti funkcia hlavného kontrolóra mesta Pezinok nie je vykonávaná, čo považujem za závažné narušenie fungovania mesta Pezinok ako samosprávneho subjektu. Akcentujem potrebu okamžitej nápravy takéhoto stavu.

Nad rámec vyššie uvedeného podotýkam, že obecné zastupiteľstvo má v zmysle § 15 zákona o obecnom zriadení možnosť zriaďovať aj vlastné kontrolné orgány, odlišné od osoby hlavného kontrolóra. Tu poukazujem na paralelu medzi zodpovednosťou hlavného kontrolóra obecnému zastupiteľstvu a povahou takýchto ad hoc orgánov ako komisií zložených z poslancov obecného zastupiteľstva – v dôsledku voľby takéhoto riešenia vzniknutej situácie

OKRESNÁ PROKURATÚRA PEZINOK

Šenkvičná cesta 5, 902 01 Pezinok

by teda nedošlo k vychýleniu rovnováhy medzi jednotlivými orgánmi obce tak, ako ju ustanovuje zákon o obecnom zriadení.

S prihliadnutím na charakter vyššie popísaných porušení zákona a z dôvodu, že v prípade vydaných poverení z 03.12.2019 sa nejedná o správny akt v oblasti verejnej správy vydaný v administratívnom konaní, voči ktorému by prokurátor bol oprávnený podať protest v zmysle zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších právnych predpisov, vyžívam svoje oprávnenie podľa § 28 ods. 1 zákona o prokuratúre a podávam Vám

u p o z o r n e n i e p r o k u r á t o r a ,

na základe ktorého navrhujem:

1. bezodkladne oboznámiť s obsahom upozornenia prokurátora poslancov Mestského zastupiteľstva mesta Pezinok,
2. prijať opatrenia za účelom odstránenia zisteného stavu, ktorý je zjavne v rozpore so zákonom,
3. prijať opatrenia, aby v budúcnosti k takýmto porušeniam zákonnosti nedochádzalo,
4. informovať ma o prijatých opatreniach a to v lehote najneskôr do 30 dní od doručenia tohto upozornenia.

Podľa § 28 ods. 1 zákona číslo 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len zákon o prokuratúre) prokurátor je oprávnený podať orgánu verejnej správy upozornenie na účel odstránenia porušovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, ku ktorému došlo v postupe orgánu verejnej správy pri vydávaní správnych aktov podľa § 21 ods. 1 písm. a) alebo jeho nečinnosťou.

Podľa § 29 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor podáva upozornenie orgánu verejnej správy, ktorého postup alebo nečinnosť namieta.

Podľa § 29 ods. 3 zákona o prokuratúre orgán verejnej správy je povinný vybaviť upozornenie prokurátora bezodkladne, najneskôr však do 30 dní od jeho doručenia.

Podľa § 29 ods. 4 zákona o prokuratúre ak orgán verejnej správy zistí, že upozornenie prokurátora je dôvodné, je povinný v lehote podľa odseku 3 odstrániť protiprávny stav a o prijatých opatreniach upovedomiť prokurátora.

Podľa § 29 ods. 5 zákona o prokuratúre ak sa orgán verejnej správy domnieva, že upozornenie prokurátora nie je dôvodné, upovedomí o tom v lehote podľa odseku 3 prokurátora. Ak má orgán verejnej správy svoj nadriadený orgán, odstúpi mu v lehote podľa odseku 3 upozornenie prokurátora na vybavenie a v rovnakej lehote o tom upovedomí prokurátora.

OKRESNÁ PROKURATÚRA PEZINOK
Šenkvičná cesta 5, 902 01 Pezinok

Podľa § 29 ods. 8 zákona o prokuratúre ak orgán verejnej správy zostal nečinný aj po upozornení, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.

Mgr. Jana Barinková
prokurátorka

Príl.: spisový materiál mesta Pezinok predložený dňa 27.04.2020, sp. zn. 11035-2261/2020/OdeMa v počte 16 strán